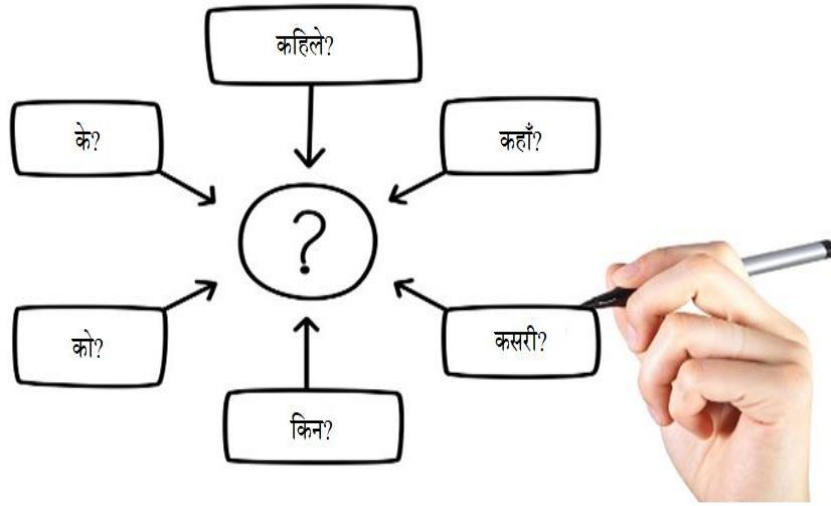

अध्यक्ष श्री बल बहादुर अधिकारीज्युद्वारा प्रस्तुत आ.व.

०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम

स्थानीय सरकार

गंगाजमुना गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

फुलखर्क, धादिङ

बागमती प्रदेश, नेपाल

**आ.व. ०७८/०७९ का लागि सम्वत् २०७८ असार १० गते गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री बल बहादुर अधिकारीज्यूले
गरिमामय नवौँ गाउँ सभा समक्ष प्रस्तुत गर्नु भएको नीति तथा कार्यक्रम**

आजको यस गरिमामय नवौँ गाउँ सभाका प्रमुख अतिथि एवं संविधान सभाका सदस्य माननीय **धन बहादुर घलेज्यू**

उपाध्यक्षज्यू,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,

गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू,

कर्मचारी साथीहरू लागयत सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरू,

१. नेपालको संविधानको कार्यान्वयन पश्चात स्थानीय सरकारको रूपमा गठन भई गाउँपालिकावासीको सुख, शान्ति र समृद्धितर्फ अगाडि बढिरहेको सुखद सन्दर्भमा यस गाउँपालिकाको पाँचौँ वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट सम्मानित गाउँ सभामा उपस्थित भई प्रस्तुत गर्न पाउँदा हर्षविभोर तथा गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।
२. स्थानीय सरकार, नेपाली जनताको त्याग, वलिदान र लामो संघर्षको उपलब्धी हो । वलिदानपूर्ण संघर्षबाट प्राप्त र ऐतिहासिक संविधान सभाबाट जारी भएको नेपालको संविधान अनुसार स्थापित स्थानीय तहका अधिकारहरूलाई अभ्यास गर्ने अभियान अघि बढिरहेको अवस्थामा म लोकतन्त्र प्राप्तिको लामो संघर्ष एवं आन्दोलनका क्रममा आफ्नो अमूल्य जीवन वलिदान दिनुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात अमर शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै विभिन्न आन्दोलनका क्रममा भएका घाइते, वेपत्ता नागरिकहरू प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।
३. गंगाजमुना गाउँपालिका लोकतन्त्रका आधारभूत मूल्य मान्यता, बहुलवादी खुला समाज, मानव अधिकार, सामाजिक न्याय, सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गर्दै विधिको शासन प्रति पूर्ण प्रतिवद्ध छ । लोकतन्त्रलाई सामाजिक जिवन पद्धतिका रूपमा स्थापित गर्ने विषयमा गाउँपालिका हरपल प्रयत्नशील छ । शासकीय संरचना र व्यवस्थामा आएको परिवर्तनको अनुभूती सबै पालिकावासीहरूले गर्न सक्नु भन्नेमा हामीहरू अत्यन्त सचेत छौं ।
४. गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा सांस्कृतिक विविधतालाई आत्मसाथ गर्दै सन्तुलित र समन्यायिक विकासको बाटोमा अघि बढ्न यस गाउँपालिका दृढ छ । हामीहरू योजनावद्ध र प्राथमिकताका आधारमा विकास, निर्माणका कामहरू हुनुपर्दछ भन्नेमा प्रतिवद्ध छौं । **‘मालिक होइन, सेवक हौं’** भन्ने मान्यतामा आधारित जन उत्तरदायी, पारदर्शी, मेहनती र सहयोगी संयन्त्रबाट नै समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यतालाई हामीले आफ्नो मार्गदर्शनका रूपमा ग्रहण गरेका छौं ।
५. नयाँ भेरियन्टको नोबेल कोरोना भाइरस अर्थात कोभिड-१९ महामारीका कारण मानव जाति माथि शताब्दीकै सबैभन्दा ठूलो संकट पैदा भएको छ । विश्वस्तरमै यस महामारी विरुद्ध लड्न मौजुदा स्वास्थ्य सेवा र सुविधाहरू अपर्याप्त देखिएका छन् । यस महामारीबाट लाखौं मानिसको ज्यान गइसकेको छ भने त्यतिकै मानिसहरू संक्रमित भएका छन् । यस महामारीबाट संक्रमित भै नेपाल बाहिर र नेपालमा जीवन गुमाउनु हुने नेपाली तथा अन्य मित्रराष्ट्रका नागरिकहरूका शोकाकुल परिवारजन प्रति गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछु ।
६. यस्तो जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा अग्रपङ्क्तिमा रहेर सेवा गर्ने चिकित्सक, नर्स, स्वास्थ्यकर्मी, स्थानीय प्रहरी प्रशासन, व्यवस्थापकीय पक्षमा अहोरात्र खटिनु भएका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको म उच्च प्रशंसा गर्दछु । अत्यावश्यक बस्तुको आपूर्ति सहज बनाउन योगदान गर्ने सबै व्यवसायी तथा व्यक्तिलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै कोभिड-१९ संक्रमण रोकथाम र नियन्त्रणका लागि गाउँपालिकाले चालेको कदमलाई आ-आफ्नो तर्फबाट पूर्ण रूपमा सहयोग गर्नु भएकोमा म सम्पूर्ण गाउँपालिकावासी दिदीबहिनी, दाजुभाइहरू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू

अब म यहाँहरू समक्ष **वार्षिक नीति कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको आधार प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।**

७. गाउँपालिकाले बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अबलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् जुन यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।
- (क) नेपालको संविधान, २०७२,
(ख) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४,
(ग) राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४,
(घ) अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४,
(ङ) प्रदेश सरकारबाट जारी नीति, कानून, मापदण्डहरू,
(च) संघ र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समय सीमा र प्रकृतिसंग अनुकूल हुने आयोजना तथा कार्यक्रमहरू
(छ) आवधिक विकास योजना र संकलित तथ्यांक अनुसार प्राथमिकताका विषयहरू,
(ज) दिगो विकासका लक्ष्यहरू
(झ) पन्ध्रौं योजनाका लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीतिहरू
(ञ) जनप्रतिनिधि तथा नागरिक एवं सरोकारवाला निकायबाट प्राप्त पृष्ठपोषण
(ट) वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद व्यवस्थापन,
(ठ) समाजका सबै वर्ग, क्षेत्र र समुदायको अधिकतम सहभागिता सुनिश्चित गर्ने विषयहरूका साथै लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण नीति,
(ड) नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय जगतमा गरेका प्रतिबद्धताहरू आदि ।
८. वास्तवमा यस महामारीका कारण यस गाउँपालिकाबाट आ.व. ०७७/०७८ मा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने योजना तथा कार्यक्रमहरू प्रभावित भएका छन् । जुन रफ्तारमा गाउँपालिकाको कामकाज तथा सेवा प्रवाहको गति वढी रहेको थियो कोभिड-१९ ले गर्दा तोकिएको समयमा योजना तथा कार्यक्रमहरू सम्पन्न गर्न असहज स्थिति भएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु यद्यपी गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीहरूको अहोरात्रको खटाईका कारण यस आ.व.०७७/०७८ जेष्ठ मसान्तसम्ममा कुल बजेटको चालु तर्फ ६३ दशमलव १६ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ ४९ दशमलव ११ प्रतिशत खर्च गर्न सफल भएका छौं ।
९. सचेत, सुसूचित र संस्कारयुक्त नेपाली नागरिकको अथक मेहनत र गौरवपूर्ण बलिदानीबाट प्राप्त संविधान बमोजिम सार्वभौमजनताको चयनमार्फत निर्वाचित प्रतिनिधिबाट गठन भएको गाउँपालिका गाउँवासीको आधारभूत हक तथा अधिकारप्रति सचेत र सदृश्य रहँदै “सुरक्षित, सुन्दर र समृद्ध गंगाजमुना: कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार विकास हाम्रो चाहाना” भन्ने सोचका साथ नेपाल सरकारको “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” तथा प्रदेश सरकारको “स्वास्थ्य, सुसंस्कृत र सुखी जनता; समाजवाद उन्मुख समृद्ध प्रदेश” को राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक आकांक्षा पूरा गर्ने अभियानप्रति पूर्ण प्रतिबद्ध छ ।
१०. यसै सभामा मैले आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दा “हाम्रो संकल्प र प्रतिबद्धता: कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार प्रवर्द्धनमा विशेष प्राथमिकता” को दीर्घकालीन उद्देश्यसहित विकासलाई गाउँपालिकाको मौलिक ढाँचामा अगाडि बढाउने सन्दर्भमा सीमित स्रोत साधनलाई अधिकतम परिचालन र सदुपयोग गर्नका निम्ति आवधिक विकास योजना र दीर्घकालीन सडक गुरुयोजनाबाट मार्गनिर्देशित हुने कुरा सम्मानित सभामा व्यक्त गरेको थिए । यस दिशामा गंगाजमुना गाउँपालिकाले सङ्घीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरी विकासको समग्र गतिलाई तीव्रता प्रदान गरेको छ ।
११. गंगाजमुना गाउँपालिकावासीलाई सबै मौसममा अर्थात बाह्रै महिना सुलभ र सुरक्षित यातायात सेवा संचालनको लागि सडक पूर्वाधारको विकास गरिनेछ । साथै गाउँपालिकाभित्र बृहत आयोजना कार्यान्वयन गर्न पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको प्रारम्भ गरिएको छ ।
१२. गाउँपालिकाले बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ स्वीकृत गरी कार्यान्वयन भईरहेको व्यहोरा अवगत नै छ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण गरिने आर.सि.सि. भवनहरूको नक्सा पास अनिवार्य गरिनेछ र साविकमा निर्माण भएका संरचनाहरूको अभिलेखिकरण गरिनेछ ।

१३. विगतका आर्थिक वर्षहरूमा निर्माण गरेका तथा नयाँ ट्रयाक खोलिएका सडकहरूमा गाउँपालिकाबाट स्वीकृत सडकको क्षेत्राधिकार (Right of way) बमोजिम प्रत्येक वडा कार्यालयदेखि गाउँपालिकासम्म जोड्ने सडक सञ्जालको स्तरोन्नती गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१४. गाउँपालिकाभित्र रहेका सडकको मर्मत सम्भार, नदीनाला तथा खोल्चीहरूमा कजवे निर्माण तथा ह्युमपाइप जडान गरी **“सातवटै वडामा वाह्रै महिना सार्वजनिक”** यातायात सञ्चालनको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोत र साधनको उच्चतम उपयोग गर्दै विकासका साभेदारहरूसँग साभेदारी गरी पूर्वाधार निर्माणको कार्य सञ्चालन गरिनेछ ।
१५. गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहलाई सेवाग्राहीमैत्री बनाउनका लागि गाउँ पालिकाको निर्माणाधीन प्रशासकीय भवन र अव निर्माण हुनका लागि ठेक्का आह्वान भएको भवनलाई पूर्णता दिन आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
१६. स्थानीय पर्यटनको प्रवर्द्धन मार्फत गाउँपालिकाको आर्थिक समृद्धिमा टेवा पु-र्याउन यस आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाको गंगाजमुनामाई क्षेत्रमा बृहत्तर पूर्वाधार विकास गरी पर्यटन क्षेत्र विकास गर्नका लागि सर्त अनुसार आवश्यक बजेट विनियोजन गरी ठेक्का प्रक्रिया मार्फत आगामी २ वर्षभित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
१७. **“स्वच्छ र सुलभ खानेपानीको उपलब्धता; आजको आवश्यकता”** अभियान अन्तर्गत पालिकावासीलाई दीगो, स्वच्छ र सफा खानेपानीको सुविधा उपलब्ध गराउन प्रत्येक वडाका टोल तथा बस्तीलाई आवश्यक पर्ने खानेपानीको आवश्यकता पुरा गर्न तसर्थ सम्बन्धित वडाको आवश्यकता र औचित्यको आधारमा त्यस्ता टोल, बस्तीमा **“एक घर, एक धारा”** को अवधारणा अनुरूप स्वच्छ र सफा खानेपानीको व्यवस्थाको लागि संघसंस्थाहरूको साभेदारीमा कार्य गर्न बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
१८. गाउँपालिकाले ग्रामिण यातायात गुरुयोजना (Rural Municipal Transportation Master Plan) तयार गरी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४५ बमोजिम सडकको दायँबायाँको अधिकार क्षेत्र (Right of way) तोकी सडकको अधिकार क्षेत्रभित्र निर्माण गरिएका संरचनाहरू हटाउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१९. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरिने विकास निर्माण सम्बन्धी योजनाहरूमा प्रयोग हुने निर्माण सामाग्रीहरूको गुणस्तर सुनिश्चितताको साथै विकासको दिगोपनाका लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्यलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाइनेछ ।
२०. गाउँपालिका तथा वडाबाट निर्माण तथा स्तरोन्नती गरिने सडकहरूको दीगोपनाका लागि निर्माणसँग सँगै Bio-engineering पद्धतिको अनुशरण गरिनेछ ।
२१. गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र रहेका ऐलानी, पर्ती जग्गा तथा सार्वजनिक जग्गा र सम्पदाहरूको संरक्षण गरी त्यस्ता जग्गा तथा सम्पदाहरूको अभिलेखलाई व्यवस्थित बनाइनेछ ।
२२. गाउँपालिकाका वडा देखि गाउँपालिकाको केन्द्रजोड्ने रणनीतिक सडक संजालको दिगो विकास र विस्तार गरी नागरिकको दैनिकीमा सहजीकरण गरी आर्थिक जीवनस्तरमा सुधार ल्याइनेछ ।
- गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू,
२३. भौगोलिक बनावट र हावापानीको आधारमा टिम्मुर, ओखरको विरुवा तथा गाउँपालिकाको उच्च तथा पारिलो भागमा रहेका वडाहरूमा अमिलो जातका सुन्तला, कागती तथा किवी खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । तल्लो भागमा आँप र लिची उत्पादनमा जोड दिईनेछ ।
२४. गाउँपालिकावासीहरूलाई मौषमी तथा बेमौसमी तरकारी विउ वितरण गरी **“एक घर एक, करेसावारी”** कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गरी स्व: आत्मानिर्भर बनाइनेछ ।
२५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न वडाहरूका जमिनमा गर्न सकिने खेतीको सम्भाव्यता अध्ययन गरी कृषि पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिदै लगिनेछ ।
२६. खोर सुधार कार्यक्रम, माछा पोखरी निर्माण जस्ता कार्यक्रमहरू ५० प्रतिशत अनुदानमा संचालन गरी कृषि व्यवसायलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्नुका साथै पशु

- व्यवसायीहरूलाई बाख्रापालन तालिम प्रदान गरी पशु पालन व्यवसायमा आधुनिकीकरण र विविधिकरणजस्ता पद्धतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
२७. गाउँपालिकाका विपन्न र बेरोजगार युवाहरूलाई लक्षित गरी लघुउद्यम कार्यक्रममार्फत उद्यमशीलताको विकास गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र संचालनमा रहेका नमूना कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२८. निर्वाहमुखी खेती प्रणालीलाई व्यवसायमुखी खेती प्रणालीमा रुपान्तरण गरिनेछ । कृषकहरूलाई वितरण गरिने कृषि सामग्री तथा पशु बीमामा आवश्यक अनुदानको व्यवस्था गरी साना सिँचाई कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । स्थानीय मौलिक ज्ञान र प्रविधिको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी कृषकलाई अर्गानिक खेतीतर्फ आकर्षित गरिनेछ । साथै खेती प्रणालीमा सामयिक सुधार गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
२९. आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनमा टेवा पुर्याउन होमस्टे सेवा सञ्चालन आगामी आर्थिक वर्षदेखि थालनी गरिनेछ । साथै होमस्टे सेवा सञ्चालनका लागि स्थानीयवासीहरूलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
३०. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक महत्वका सम्पदा तथा धरोहर संरक्षण र जीर्णोद्धारमा विशेष ध्यान दिइनेछ । परम्परादेखि प्रचलनमा रहेका बाजा, भेषभूषा, परम्परा र संस्कृतिको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
३१. अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदायको संरक्षण, सशक्तिकरण र विकासका लागि विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा टेवा पुग्ने किसिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा लक्षित वर्गलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
३२. गाउँपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण गरी सङ्घीय सरकारबाट विशेष महत्व दिई सञ्चालनमा आएको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम (Prime Minister Employment Programme) अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गर्न रोजगार सेवा केन्द्रमा बेरोजगार सूचीमा दर्ता भएका बेरोजगारहरूलाई लक्षित गरी रोजगारी उपलब्ध गराइनेछ ।
३३. **महिला, अपाङ्ग तथा लैंगिक अल्पसंख्यक उद्यमी**को स्वामित्वमा सञ्चालित विभिन्न व्यवसाय तथा उद्योगहरूमा आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकामा दर्ता हुन आएमा उक्त **दर्ता गर्दा लाग्ने शुल्कमा २५ प्रतिशत कर छुट**को व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै विगतमा साना तथा घरेलु उद्योगमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका तर गाउँपालिकामा दर्ता नभएका व्यवसायीहरूलाई करको दायारामा ल्याउन विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।
३४. गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित सहकारी संस्थालाई नियमन र व्यवस्थापन गर्न आवश्यक कानूनको तर्जुमा गरी व्यवस्थित रूपमा अभिलेखिकरण गरिनेछ ।
३५. स्थानीय तथा हस्तकला सामग्रीहरूको उत्पादनलगायत पानी घट्ट संरक्षण र आरन सुधार जस्ता कार्यहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३६. कोभिडका कारणले वैदेशिक रोजगारीबाट रोजगारी गुमाई फर्किएका जनशक्तिलाई आफ्नो सिपको प्रयोग गरी स्वरोजगार हुन प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,
३७. गाउँपालिकाभित्रका युवाहरूलाई सीपमूलक तालिम एवम् उद्यमशीलता मार्फत दक्ष र आत्मनिर्भर बनाउन गाउँपालिकाका ७ वटै वडाहरूमा आगामी आर्थिक वर्षमा समेत उपाध्यक्ष उद्यमशीलता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने ।
३८. भौगोलिक रूपमा विकट भएता पनि नेपाल सरकारको नीति अनुरूप **सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक मार्फत वितरण** गर्ने नीति अनुरूपमा चालू आ.व. ०७७/७८ मा सवै वडाहरू बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण कार्य भईरहेकोमा यसलाई थप व्यवस्थित बनाउन सम्बन्धित बैंकहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रणालाई सरल र सहज बनाइनेछ ।
३९. जेष्ठ नागरिकको जीवनयापन सहज बनाउनका निमित्त जेष्ठ नागरिक सत्सङ्ग केन्द्रको निर्माण गरिनेछ । साथै ज्येष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य चेकजाँचको लागि ७ वटै वडामा **“ज्येष्ठ नागरिक**

- स्वास्थ्य शिविर”** संचालन गरिनेछ । त्यसै गरी गाउँपालिकाका ९० वर्ष उमेर भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई सम्मान गरी निजहरूको मनोबल उच्च पारिनेछ ।
४०. विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकाहरूलाई विद्यालय भर्ना अभियान कार्यक्रममा सघाउ पुर्याउन सामुदायिक विद्यालयहरूलाई परिचालन गरिनेछ । विश्व भू-मण्डलीकरण र आजको आधुनिक समाजको आवश्यकतालाई मध्यनजर राख्दै क्रमशः सामुदायिक विद्यालयहरूको तल्ला कक्षाहरूमा अंग्रेजी माध्यमबाट पठन पाठन गर्नलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
४१. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूका लागि नियमित तालीम प्रदान गर्नुका साथै शैक्षिक सामाग्रीको उत्पादन र वितरणमा जोड दिइनेछ । **“बालबालिकालाई विद्यालय ल्याऔं, टिकाऔं, सिकाऔं र विकाऔं”** कार्यक्रमलाई सफलीभूत पार्न अनाथ र टुहुराको शैक्षिक अभिवाकत्व गाउँपालिकाले लिनेछ ।
४२. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेको सामुदायिक विद्यालयहरूका विद्यार्थी, शिक्षक अनुपात तथा भौगोलिक अवस्थालाई समेत अवगत गरी आवश्यक र औचित्यको आधारमा विद्यालयहरूको **Right Sizing** तथा **Merge** गरिनेछ । **Right Sizing** तथा **Merge** गरे पश्चात त्यस्ता विद्यालयहरूको भौतिक सम्पत्ति तथा जनशक्तिको आवश्यक रहेका विद्यालयमा उचित तवरले व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४३. यस आर्थिक वर्षबाट **अध्यक्ष छात्रवृत्ति कार्यक्रम, २०७७** अन्तर्गत गरिव, जेहेन्दार, दलित तथा अल्पसंख्यक समुदायका प्राविधिक धारका कक्षा १२ मा अध्ययनरत उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई २०/२० हजार एवं गाउँपालिकाको कुनै पनि सामुदायिक विद्यालयबाट कक्षा १० सम्मको अध्ययन पुरा गरी हाल एम.वि.वि.स. अध्ययनरत २ जना विद्यार्थीहरूका लागि १/१ लाखका दरले गाउँपालिकाले छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ र यस्तो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४४. यस पालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयबाट **SEE** मा उत्कृष्ट अंक प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरू मध्ये १ जना छात्र र १ जना छात्रालाई १/१ थान ल्यापटपबाट पुरस्कृत गरिनेछ ।
४५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्रत्येक वडाका आधारभूत विद्यालयहरूबीच प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट नमूना विद्यालय निर्माण गर्नका लागि आगामी आर्थिक वर्षमा पनि बजेटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४६. प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालयको समन्वय र सहयोगमा एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम अन्तर्गत हाल लागू भएका विद्यालयहरूका अतिरिक्त अन्य सामुदायिक विद्यालयहरूमा पनि सञ्चालन गर्नका लागि प्रदेश सरकारसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
४७. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरावस्थाका छात्राहरूलाई महिनावारीका समयमा आवश्यक पर्ने महिनावारी व्यवस्थापन सामाग्री उपलब्ध गराई उनीहरूको स्वास्थ्यमा सुधार गरी सोही कारणबाट विद्यालय छाड्ने समस्या समाधान गर्न, गुणस्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूती गर्न नेपाल सरकारले निःशुल्क रुपमा प्रदान गर्ने सेनिटरी प्याड वितरण प्रक्रियालाई सहज, सरल र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
४८. यस गाउँपालिकाभित्र सामुदायिक विद्यालयको गतिविधिलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन श्रोत व्यक्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
४९. गाउँपालिकाबासीहरूको स्वास्थ्य सेवालाई मध्यनजर गरी आ.व. ०७७/०७८ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत ५ शैयाको अस्पताल निर्माण कार्यलाई समयमै सम्पन्न गर्नका लागि सम्बन्धित निकायसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
५०. यस गाउँपालिकामा १ वटा ग्रामिण अस्पताल, ४ वटा स्वास्थ्य चौकी र ४ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईहरू रहेका छन् । सबै स्वास्थ्य सस्थाहरूमा स्वीकृत दरबन्दी बमोजिमका जनशक्ति र आवश्यक स्वास्थ्यजन्य उपकरणको व्यवस्थापन गरी त्यस्ता स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य सेवा लगायतका सेवालाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
५१. गाउँपालिकाले विगतका आर्थिक वर्षहरूमा संचालन गरे भै आगामी आर्थिक वर्षमा पनि आँखा रोग, स्त्री रोग (स्तन क्यान्सर र पाठेघर क्यान्सर जस्ता कडा रोग) दन्त रोगहरूको निःशुल्क परीक्षण

- गर्नका लागि विशेषज्ञ सहितको ७ वटै वडामा स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
५२. गाउँपालिकाले घरमा सुत्केरी हुने परम्परालाई शुन्य (Zero Home Delivery) बनाउनका निमित्त गाउँपालिकाका कुनै पनि स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती गराउने क्रममा स्वास्थ्य संस्थासम्म ल्याउन तथा कुनै पनि किसिमको शारीरिक जटिलता देखिन गई अन्यत्र अस्पतालमा रिफर गर्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको खण्डमा गाउँपालिकाले त्यस्ता सुत्केरी वा प्रसुतीलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउनेछ । साथै सुत्केरी वा प्रसुती महिलाको ज्यान खतरा हुने अवस्थामा निःशुल्क हवाई उद्धार सेवाको व्यवस्था गरिनेछ ।
५३. गाउँपालिकाले विगत देखि मुटु रोग, क्यान्सर रोग, पार्किन्सस रोग अल्जायर्मर्स, हेड इन्जुरी, स्पाइनल इन्जुरी सिकल सेल, एनिमिया जस्ता कडा रोगका दीर्घरोगीहरुको उपचारका लागि दिदै आएको सुविधालाई आगामी आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ मा पनि निरन्तरता दिन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
५४. विश्वव्यापी रुपमा महामारी तथा संक्रमणको रुपमा फैलिएको नोवेल कोरोना भाइरस अर्थात कोभिड-१९ को रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षमा **विपद् तथा प्रकोप व्यवस्थापन कोष**मा आवश्यक रकम व्यवस्था गरी सो भाइरसबाट बच्न आवश्यक पर्ने स्वास्थ्यजन्य उपकरण, राहत, आइसोलेसन कक्षा निर्माण गरी व्यवस्थापन, स्वाव परीक्षण लगायतका व्यवस्थापकीय कार्य समयमै गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५५. गाउँपालिकाका ७ वटै वडाहरुमा पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै कुनै पनि विपद् तथा प्रकोपको समयमा सहज र सरल ढंगले सो को व्यवस्थापन गर्नका लागि गाउँपालिकाले **खाद्य तथा पोषण सुरक्षा योजना निर्माण** गरिनेछ ।
५६. यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका प्रत्येक वडामा एक स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण गर्ने नीति अनुरूप स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण हुन बाँकी रहेको वडाहरुमा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण गरिनेछ ।
५७. गाउँपालिकाको वजारक्षेत्रका घरहरुबाट निस्कने फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहरलाई कुहिने र नकुहिने फोहरमा वर्गीकरण गरी घर मै व्यवस्थापन गर्न आवश्यक प्रशिक्षण दिईनेछ । साथै सार्वजनिक वजारक्षेत्रमा फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापनको लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
५८. प्रदेश सरकारको नीति अनुसार बालविवाह उन्मुलनका लागि विद्यालय लगायत सामाजिक संघ संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ । घरेलु हिंसाबाट पीडित महिलाहरुको उद्धार गरी समाजमा पुर्नस्थापना गरिनेछ । साथै बालमैत्री स्थानीय तह घोषणाको कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइनेछ ।
५९. महिला तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति एवं युवाहरुको सशक्तिकरण, आयआर्जन तथा क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ । साथै अतिविपन्न, सीमान्तकृत र अल्पसंख्यक महिलाहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिई ग्रामीण महिलाहरुको सीप क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गरी महिला उद्यमीको विकास गर्न ग्रामीण महिला स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६०. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनःस्थापना सहयोग कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । गाउँपालिकाका ७ वटै वडामा दैनिक कृयाकलाप गर्न सहज बनाउनका लागि अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई आवश्यक सामग्रीहरु उपलब्ध गराईनेछ ।
६१. साविकमा महिला तथा बालबालिका कार्यालय, धादिङबाट अपाङ्गता परिचयपत्र बनाई अपाङ्गता भए वापत सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने गाउँपालिकाका सम्पूर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सम्बन्धित वडामा शिविर संचालन गरी सहज रुपमा अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण लगायतका अन्य सेवा प्रदान गरिनेछ ।
- गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,
६२. गाउँपालिकाबाट प्रावह गरिने सेवालालाई व्यवस्थित र भरपर्दो बनाउन गा.पा. अध्यक्षसँग प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँग अन्य कर्मचारीहरुले कार्यसम्पादन सम्झौता गरी कार्यसम्पादनलाई सेवाग्राहीमैत्री बनाइनेछ ।

६३. आगामी वर्षका लागि स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको व्यवस्थित र प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी सीमित स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग मार्फत अधिकतम लाभ प्राप्त गर्नका लागि खरिद गुरुयोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६४. स्वीकृत वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन गराउँदा तोकिएको समयमै गुणस्तर र उत्तम कार्य गर्ने उपभोक्ता समितिलाई पुरस्कृत तथा सम्मान गरिनेछ ।
६५. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, अन्तरगतका शाखा तथा वडा कार्यालयबाट गरिने विकास निर्माण, सेवा प्रवाह लगायतका सम्पूर्ण गतिविधिहरुलाई पारदर्शी बनाई सुशासन प्रवर्द्धन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई, स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन, लैंगिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
६६. कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च बनाउन, कार्य प्रति लगाव बढाउन, कर्मचारीहरुबीच कार्य सम्पादनमा प्रतिस्पर्धी बनाउन र प्रेरित गर्नका लागि गाउँपालिका तथा सामुदायिक विद्यालयमा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारी तथा शिक्षकहरुलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
६७. गाउँपालिकाले सम्पादन गर्ने विकास निर्माण लगायत दैनिक गतिविधिहरुमा आम पालिकावासीहरुलाई सुसूचित गर्न र सूचना तथा जानकारीमा नागरिकहरुको छिटो, छरितो तवरले पहुँच पु-याउनका लागि गाउँपालिकाको वेबसाईट तथा मोवाइल एप्स (Mobile Apps) बाट प्रकाशन गर्ने सूचना तथा जानकारीलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
६८. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ बमोजिम न्यायिक समितिको अधिकारक्षेत्र भित्र पर्ने कार्यहरुलाई सामाजिक न्यायिक तवरले सम्पादन गर्न मेलमिलाप पद्धतिलाई आवद्ध गरी थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
६९. गाउँपालिकाको कार्यबोझ, राजश्व क्षमता, खर्चको आकार, स्थानीय आवश्यकता र विशिष्टता समेतलाई ध्यानमा राखी संगठन तथा व्यवस्थापन (Organization and Management) सर्वेक्षण तथा क्षमता विकास योजना निर्माण गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
७०. विगत वर्षहरुदेखि जिम्मेवारी सदैँ आएका पेशकी बेरुजुलगायत अन्य बेरुजुहरुको अद्यावधिक जानकारी तथा अभिलेखीकरण एवं सो को फछ्यौट सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाउन उपयुक्त विद्युतीय प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
७१. नेपाल सरकारको नीति अनुरूप गाउँपालिकामा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायीहरुलाई सहूलियत कर्जामा प्रोत्साहित गर्नका लागि स्थानीय सेवा प्रदायक बैकसँगको सहकार्यमा कार्यक्रम अगाडि बढाउन बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
७२. २०७२ सालमा गएको महाविनाशकारी भुकम्पबाट पूर्ण क्षति भएका घरहरु पुननिर्माण प्राधिकरणको लाभग्राही सूचीमा नपरेका र गाउँपालिका बाहेक अन्य स्थानमा बसोबास व्यवस्था नभएका घरहरु पहिचान गरी निर्माण गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
७३. विगत वर्षदेखि सञ्चालित सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई व्यवस्थित बनाई छुट भएका घटनाहरुलाई समेट्दै लगिनेछ ।
७४. यस गंगाजमुना गाउँपालिकामा स्थायी बसोबास गर्ने नागरिकहरुलाई रगतको अभाव हुन नदिन जिल्ला रेडक्रस सोसाइटी धादिङको समन्वयमा निःशुल्क रगत उपलब्धताको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
७५. विश्वभर सामाजिक सेवा गर्दै आईरहेको स्काउटलाई यस गाउँपालिकामा समेत कृयाशिल बनाउन स्थानीय स्काउट कार्यालय गठन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
७६. यस गाउँपालिका अन्तर्गत उत्तरी भेगमा पाइने अमृत्यु जडिबुटी, रुबी ढुङ्गा, लोपोन्मुख जनावहरु लगायत पर्यावरणको संरक्षणलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
७७. गंगाजमुना गाउँपालिका निर्माण हुँदा बनेका साविकका ५ गा.वि.स.हरुमा १/१ वटा नर्सरी स्थापनाको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७८. गंगाजमुना गाउँपालिकाबासीलाई सुरक्षित रूपमा बसोबास गर्ने व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी एकीकृत बस्ती विकासको अवधारणालाई अगाडि बढाइनेछ ।

७९. यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने आम नागरिकहरूको शान्ति सुरक्षालाई मध्यनजर गरी संघ, प्रदेश सरकार लगायत अन्य सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरि प्रत्येक वडामा १ प्रहरी पोष्टको स्थापनाको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

८०. मैले प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रमबाट गाउँपालिकावासीका आधारभूत आवश्यकताहरू परिपूर्ति भई जीवनस्तरमा गुणात्मक सुधार हुँदै जाने, गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोत साधनको उच्चतम उपयोगबाट गाउँपालिकावासीको आर्थिक उन्नतिमा टेवा पुग्ने र वञ्चितकरण र बहिस्करणमा परेका वर्ग, क्षेत्र तथा समुदायहरूको विकासमा मूलप्रवाहीकरण भई समावेशिताको प्रवर्द्धन मार्फत स्थानीय लोकतन्त्र सबलीकरण हुने विश्वास लिएकोछु ।

८१. माथि उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा गाउँपालिकाका सबै तह र तप्काबाट योगदान र सहयोग हुने विश्वास लिएकोछु ।

८२. प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मार्गनिर्देशन गर्नुहुने उपाध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, विषयगत समितिका संयोजकज्यूहरू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, नागरिक समाज, बुद्धिजीवि, सञ्चार जगत तथा सम्पूर्ण पालिकावासीहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दै आभार प्रकट गर्दछु ।

धन्यवाद ।